

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Omvårdnad/Vetenskapligt arbete 15.0 HP OM6007

KANDIDATUPPSATS

Akupressur

Behandlingsresultat inom omvårdnad

Carin Juréen, Christel Nilsson

Omvårdnad 15 HP

Halmstad 2017-05-23

Akupressur

Behandlingsresultat inom omvårdnad

Författare: Carin Juréen
Christel Nilsson

Ämne Omvårdnad
Högskolepoäng 15hp
Stad och datum Halmstad 2017-05-23

Titel	Akupressur – behandlingsresultat inom omvårdnad
Författare	Carin Juréen och Christel Nilsson
Akademi	Hälsa och välfärd
Handledare	Christina Pernheim, Universitetsadjunkt, Fil. Mag.
Examinator	Elenita Forsberg, Universitetslektor, Med. Dr.
Tid	Våren 2017
Sidantal	15
Nyckelord	akupressur, behandlingsresultat, omvårdnad, sjuksköterska,

Sammanfattning

Sjuksköterskor möter patienter varje dag med behov av lindring av symtom relaterat till olika sjukdomstillstånd. *Bakgrund:* Akupressur kommer från komplementär medicin och är en behandlingsform för att hjälpa patienter att lindra symtom relaterat till sjukdom. *Syfte:* Syftet med studien var att belysa behandlingsresultat av akupressur inom omvårdnad. *Metod:* Studien är gjord som en litteraturstudie med systematiska sökningar av relevant forskning inom området. Tolv kvantitativa vetenskapliga artiklar granskades och analyserades och valdes ut till resultatet. *Resultat:* Två kategorier identifierades: *Påverkade psykologiska aspekter, Påverkade fysiologiska aspekter.* Akupressurbehandling visar sig ha en symtomlindrande effekt av smärtlindring, återhämtning efter stroke och förbättrad sömnkvalitet hos äldre dementa patienter. Mer forskning behövs för att få ytterligare evidens vad gäller användning av akupressur i omvårdnaden. Genom ökad kunskap och utbildning om akupressur kan sjuksköterskor lindra lidande och minska symtom relaterat till olika sjukdomstillstånd.

Title	Accupressure - treatment results in nursing
Author	Carin Juréen and Christel Nilsson
Department	Health and Welfare
Supervisor	Christina Pernheim, Lecturer, MSc.
Examiner	Elenita Forsberg, Senior Lecturer, PhD.
Period	Spring 2017
Pages	15
Key words	acupressure, nurse, nursing, treatment outcome

Abstract

Nurses meet patients every day with the need to relieve symptoms linked with various disease states. Background: Acupressure comes from complementary medicine and is a treatment form for helping patients relieve symptoms related to disease. Purpose: The purpose of the study was to highlight treatment results of acupressure in nursing. Method: The study is done as a literature study with systematic searches of relevant research in the field. Twelve quantitative scientific articles were examined and analyzed and selected for the outcome. Results: Two categories were identified: *Affected psychological aspects*, *Affected physiological aspects*. Acupressure treatment appears to have a symptomatic effect, such as pain relief, post-stroke recovery and improved sleep quality in elderly dementia patients. More research is needed to get further evidence and education regarding the use of acupressure in nursing care. By gaining knowledge about acupressure, nurses can alleviate suffering and reduce symptoms related to various disease states.

Innehållsförteckning

Inledning	1
Bakgrund	1
Komplementär medicin	1
Akupressur	2
Sjuksköterskans roll	3
Problemformulering	4
Syfte	4
Metod	4
Datainsamling	4
CINAHL	5
PUBMED	5
Databearbetning/analys	6
Forsknings etiska överväganden	7
Resultat	7
Påverkade psykologiska aspekter	7
Påverkade fysiologiska aspekter	9
Diskussion	13
Metoddiskussion.....	13
Resultatdiskussion	14
Konklusion	15
Implikation	15

Referenser

Bilagor

Bilaga A: Sökordsöversikt

Bilaga B: Sökhistorik

Bilaga C: Artikelöversikt

Inledning

Akupressur har utövats i tusentals år och är en del inom den komplementära medicinen (Mc Fadden & Hernandez, 2015). Behandlingen används som ett komplement och/eller alternativ till klassisk västerländsk medicin. Rötterna till akupressur hittas inom kinesisk, arabisk och ayurvedisk tradition och det finns belägg om användning sedan Han dynastin i Kina under år 100 - 121 före Kristus (Faircloth, 2015). Behandlingen är en form av massage som utövas med hjälp av fingrarna som stimulerar olika punkter på kroppen. Akupressur lindrar smärttillstånd, illamående och används bland annat inom förlossningsvård (Chen & Wang, 2012).

World Health Organisation (WHO, 2013) rekommenderar integrering av komplementär medicin i hela världen och förespråkar en ökad användning under 2000-talet. Med integrering menas att förena klassisk västerländsk medicin med komplementär medicin. Genom att öka kunskapen om komplementär medicin kan integrering möjliggöras på ett säkert och evidensbaserat sätt, vilket medför att kvalitén på vården stärks enligt nationella direktiv (Carlson & Falkenberg, 2007; WHO, 2013). Akupressur är en kostnadseffektiv behandlingsform utan dyra hjälpmedel och med positiva forskningsresultat (Lee & Frazier, 2011).

Bakgrund

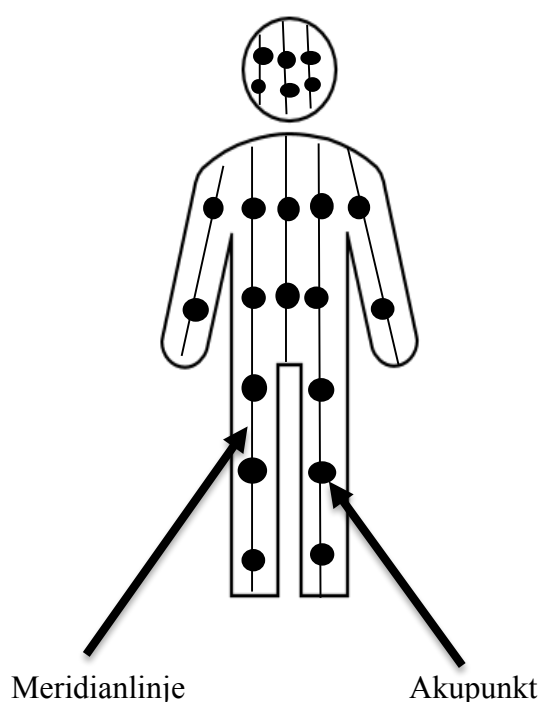
Komplementär medicin

Komplementär medicin har vuxit fram under årtusenden och används enligt varje lands kultur, mer eller mindre integrerat med klassisk västerländsk medicin (Carlson & Falkenberg, 2007). Schönström (2006) anser att komplementär medicin ser patienten ur ett helhetsperspektiv där livsstil, arbete och sociala relationer ingår. Ett samarbete mellan patient och vårdpersonal rekommenderas för att patienten ska känna sig delaktig och ta eget ansvar för hälsan. Det finns över 200 olika behandlingar inom komplementär medicin bland annat akupressur, akupunktur, bindvävsmassage och zonterapi (Schönström, 2006).

Kroppens energisystem beskrivs både i komplementär medicin och klassisk västerländsk medicin. Inom komplementär medicin beskrivs energisystemet (Qi) som ett flöde genom kroppen vilket förbättras genom stimulering av akupunkter, dessa punkter är placerade längs med kroppen. Genom att massera eller ha ett konstant tryck på specifika punkter på kroppen kan stimulering uppnås (Kwan, Leung, & Lai, 2014). Inom klassisk medicin förklaras flödet genom att akupressurbehandlingen frisätter hormoner i kroppen som förbättrar flödet (Kwan et al., 2014). Energin bearbetas genom meridianer (se figur 1) som går längs med kroppen (Chen & Wang, 2012).

WHO (2013), menar att efterfrågan på alternativa behandlingsmetoder har ökat och kommer att fortsätta öka. Orsaken är att behandlingarna är kostnadseffektiva och att patienter söker efter alternativa behandlingsmetoder till klassisk medicin. WHO

(2013) beskriver att organisationen vill hjälpa till med att rädda liv och vill implementera komplementära metoder i sjukvårdssystemen. WHO (2013) vill också producera metodguider för tekniker och stimulera forskning och att informationen om behandlingar ska bli mer tillgänglig samt se till att en säker och hög kvalitet på behandlingarna erbjuds. Vad gäller utbildning skriver WHO (2013) att i flera europeiska länder, Nordamerika och Kina krävs utbildning i akupressur på högskolenivå men i utvecklingsländerna förvärvas kunskapen mellan generationer.

Figur 1: Bilden symboliserar människokroppen med dess meridianlinjer och akupunkter.

Akupressur

Akupressur härstammar från Kina, historiskt sett finns skrifter från Kina, Japan, Indien, Frankrike, Brasilien, Södra Afrika och eskimåerna nämner användandet av akupressur (Faircloth, 2015). Akupressur är en non-invasiv behandlingsform där akupunkter stimuleras med hjälp av händer, fingrar, fötter och vristband för att påverka organen att komma i harmoni med energiflödet. Vristband är ett hjälpmedel i form av ett elastiskt armband med en plastkula som placeras på utvalda akupunkter. Plastkula hjälper till att bibehålla kontinuerligt tryck på de punkter som ska stimuleras. (Molassiotis, Helin, Dabbuour & Hummerston, 2007). Akupressurbehandling kallas även för akupunktur utan nålar (Cunningham & Tan,

2011; Samuels, Gropp, Singer & Oberbaum, 2008; Schönström, 2006). Kroppen delas in i olika meridianer som är en form av energibanor (Lee & Frazier, 2011).

Meridianerna är relaterat till olika organ och vävnader i kroppen, längs med meridianerna befinner sig akupunkter. Dessa är ingångar till energiflödet och genom att massera eller trycka på punkterna åstadkoms önskad effekt i organet som är sammanlänkat med respektive meridian. (Chen & Wang, 2012; Mehta, Dhapte, Kadam & Dhapte, 2016). Kroppen ska ha ett fritt flöde i energin för att må bra, ifall det blir stopp någonstans trycks och masseras det på dessa punkter för att återskapa flödet (Lee & Frazier, 2011). Vetenskapliga undersökningar har funnit att centrala nervsystemet påverkas genom att hormonerna serotonin och noradrenalin ökar vid behandling av akupunkter (Samuels et al., 2008).

Akupunkter finns för lindring av symtom däribland migrän, illamående och huvudvärk (Allais et al., 2012). Akupressur har visat sig dämpa en del övriga medicinska symtom däribland smärta i samband med att föda barn, menssmärta, ryggsmärta, fatigue och oro (Chen & Wang, 2012). Sjukdomssymtom kan vara av akut eller kronisk karaktär och är primäranledningen till att patienter söker vård. Användning av akupressur som symtomlindring är kostnadseffektivt samt sänker kostnaderna för sjukvård då inga dyra hjälpmedel används (Lee & Frazier, 2011). Utifrån ett praktiskt perspektiv har akupressur ett flertal fördelar då det är en non-invasiv behandling, relativt lätt att lära och inga kostnader att utföra samt att patienter enkelt kan utföra behandlingen hemma efter en kortare utbildning (Cunningham & Tan, 2011; Molassiotis, Sylt & Diggins, 2007).

Sjuksköterskans roll

Sjuksköterskans ansvarsområden är att främja och återställa hälsa, förebygga sjukdom och lindra lidande (International Council of Nursing, 2012). Omvårdnadsteoretiker Katie Eriksson (2014) anser att vårdandet innebär att vårdare och patienten bli delaktiga i processen och når en gemensamhet som främjar hälsan hos patienten. Att ständigt lära och utveckla och att anamma förändring är något som Katie Eriksson (2015b) förespråkar och anser vara en av livets grunddimensioner och del av den naturliga vården. Eriksson beskriver att lidande är en del av att vara människa och en gemensam grund är att försöka bemästra det. Att dagligen möta lidandet hos patienter är orsaken och motivet till att vårda (Eriksson, 2015a)

Rekommenderad åtgärd för patienter i livets slutskede som upplever illamående är att erbjudas akupressur som komplettering till antiemetika (Socialstyrelsen, 2017). Intresset för komplementär medicin har ökat de senaste 20 åren och lagändringar har gjorts, bland annat godkände Socialstyrelsen akupunktur där akupressur ingår som en behandling för smärtlindring 1994 (SFS: 2010:659). Det har visat sig att användningen och efterfrågan av komplementära metoder ökat (Schönström, 2006).

Människor oberoende av samhällsskikt, ålder, kön och utbildning använder komplementär medicin (Schönström, 2006).

Kortare utbildningar i akupunktur finns idag på Karolinska Institutet, för legitimerade personal såsom arbetsterapeut, sjukgymnast, läkare, sjuksköterska eller tandläkare (Karolinska Institutet, 2017). Ansökan om att starta en högskole-utbildning i akupunktur finns hos regeringen, detta för att etablera och integrera akupunkturen inom svensk sjukvård och samtidigt för att forskning ska kunna bedrivas inom området (Svenska Akupunkturförbundet, 2017).

Problemformulering

Akupressur används internationellt som ett komplement eller ett alternativ till klassisk västerländsk medicin. Forskning visar goda resultat på symtom som illamående, värk och smärta. Mycket få negativa biverkningar är rapporterade och behandlingarna är kostnadseffektiva då inga dyra hjälpmedel behövs. Västvärlden har följt med i utvecklingen men fortfarande behövs information och evidens för att kunna integrera akupressur med den klassiska västerländska medicinen.

Syfte

Syftet var att belysa behandlingsresultat av akupressur inom omvårdnad.

Metod

Arbetet är en litteraturöversikt med systematisk sökning i databaser, för att få överblick och kunna välja ut relevant litteratur som stämmer med uppsatsens syfte (Östlund, 2012). Genom att ta del av tidigare publicerade vetenskapliga artiklar sammanställdes och analyserades informationen på ett systematiskt sätt (Forsberg & Wengström, 2015).

Datainsamling

För att få överblick över information utifrån tidigare forskning om akupressur (Forsberg & Wengström, 2015) gjordes sökningar i databaserna PubMed och CINAHL, dessa valdes på grund av att de är breda databaser som innehåller vetenskaps artiklar inom omvårdnadsforskning.

Sökorden valdes ut utifrån uppsatsens syfte (Forsberg & Wengström, 2015) *acupressure* (akupressur), *nurse* (sjuksköterska), *nursing* (omvårdnad), *treatment outcome* (behandlingsresultat) (Tabell 1). För att smalna av sökningen användes boolska operatör AND i kombination med sökorden. När boolska operatörer används innebär detta att sökningen avgränsas och detta var författarnas önskan (Forsberg & Wengström, 2016). Inklusionskriterier var att artiklarna skulle belysa *acupressure*, vara peer reviewed, skrivna på engelska samt publicerade mellan 2007-2017.

Sökhistoriken kan utläsas i tabell 2. I den tredje sökningen användes *acupressure* AND *nurs** AND *treatment outcome*. Trunkering användes på sökordet *nurse*, detta för att säkerställa alla böjningsformer av ordet.

CINAHL

En första fritextsökning gjordes med sökordet *acupressure* ihop med *peer review* vilket gav 653 träffar. Då resultatet ansåg för stort att bearbeta gick sökningen vidare och kombinationen AND *nurse* samt AND *treatment outcome* lades till i sökningen med ett resultat på 13 artiklar. Tillsammans med obligatoriska inklusionskriterier - belysa akupressur, skrivna på engelska, peer reviewed och publicerade efter 2007 blev antalet artiklar nio varav en artikel var dubblett från övriga sökningar. I den andra sökningen i CINAHL användes sökordet *acupressure* samt *peer review* med sökresultat 653 artiklar där antalet artiklar ansågs för stor för att kunna bearbeta. Vid följande del av sökningen användes AND ihop med *nursing* AND *treatment outcome* vilket resulterade i 28 artiklar detta tillsammans med inklusionskriterier - belysa akupressur, skrivna på engelska, vara peer reviewed och publicerade efter 2007 blev resultat 18 artiklar varav en artikel var dubblett från övriga sökningar. Tredje sökningen användes *acupressure* med ett resultat av 653 artiklar AND *nurs** AND *treatment outcome* med 33 artiklar som resultat. Ihop med inklusionskriterierna - belysa akupressur, skrivna på engelska, peer reviewed och publicerade efter 2007 resulterade till 22 artiklar.

PUBMED

Första sökningen i PubMed började med fritextsökning *acupressure* och eftersom *peer reviewed* inte kunde väljas som alternativ i PubMed användes enbart *acupressure*, resultat 1010 artiklar. Författarna ansåg att antalet artiklar var för stort för att få en överblick och kombinerade med boolska operatör AND ihop med sökordet *nurse* med AND *treatment outcome* med 13 artiklar som slutresultat. Detta ihop med inklusionskriterierna - belysa akupressur, skrivna på engelska och publicerade efter 2007 var resultatet fortfarande 13 varav en var dubblett till övriga sökningar. Vid sökning två i PubMed användes ordet *acupressure* med ett resultat av 1010 artiklar vidare kombinerades sökningen med AND *nursing* AND *treatment outcome* vilket gav 76 träffar tillsammans med inklusionskriterier - belysa akupressur, skrivna på engelska och publicerade efter 2007 blev resultatet 48 artiklar av dessa var tre artiklar dubletter. Tredje sökningen användes *acupressure* med 1010 artiklar som resultat. Sökorden och boolska operatör AND *nurs** AND *treatment outcome* lades till med inklusionskriterierna - belysa akupressur, skrivna på engelska och publicerade efter 2007 med 57 artiklar som resultat.

Sammanlagt studerades 167 titlar och en stor del av artiklarna exkluderades då det framkom i titeln att de var review artiklar samt att abstrakt saknades och att artikeln inte fanns att tillgå i fulltext. Sex artiklar var dubletter, av kvarvarande titlar lästes 56 abstract och 25 artiklar valdes ut som passade examensarbetets syfte, dessa lästes i sin

helhet. Vidare gick 16 till granskning utifrån kvantitativ metod med stöd av Carlsson och Eiman (2003) bedömningsmall med gradering från I-III där I rankas som högsta kvalitet. Till resultat artiklar valdes enbart de som uppnådde Grad I för högsta vetenskapliga kvalitet.

Databearbetning/analys

De 12 valda resultatartiklarna lästes och granskades i sin helhet ett flertal gånger, detta för att få en förståelse för innehållet (Forsberg & Wengström, 2015). Artiklarna sammanställdes i en översikt (Tabell 3), målet med denna bearbetning var att få en sammansatt bild av forskningen inom området, för att på så sätt kunna förtydliga och sammanställa informationen till ett resultat (Forsberg & Wengström, 2015).

Databearbetningen och resultatartiklarna sammanfattades individuellt, därefter diskuterades och sammanställdes informationen vilket resulterade i två olika kategorier (tabell 4) utifrån studiens syfte (Friberg, 2012).

Tabell 4: Översikt över kategorier utifrån artiklarnas innehåll

Artikel	Påverkade psykologiska aspekter	Påverkade fysiologiska aspekter
Bastani et al. (2014)	X	
Chao et al. (2013)		X
Chen et al. (2007)		X
Hmwe et al. (2014)	X	
Kang et al. (2008)		X
Maa et al. (2007)		X
Mirbagher-Ajorpaz et al. (2010)		X
Molassiotis et al. (2014)		X
Reza et al. (2009)	X	
Suh et al. (2009)		X
Yang et al. (2007)	X	

Yue et al. (2012)		X
Totalt	4	8

Forsknings etiska överväganden

Att värna om människors lika värde, integritet och autonomi är en viktig grund inom forskning (Kjellström, 2012). Vid forskning är det viktigt att deltagarna i studien inte utnyttjas och att korrekt information delges gällande studiens arbetssätt och mål. Det ska inte finnas något tvång om att medverka i studien och deltagarna ska när som helst kunna avbryta samarbetet. Lagen om etikprövning (SFS 2003:460) menar att när forskning bedrivs ska den enskilda människan skyddas och respekteras. Uppsatsens samtliga resultatartiklar är godkända och granskade av en etisk kommitté (Forsberg & Wengström, 2015). I de artiklar som valts till examensarbetet har deltagarna informerats om studien i samband med studiens start via de kanaler för information som använts vid tillfället. När vetenskapliga studier görs fordras att etiska överväganden används, detta utförande gör att vetenskapens dignitet förstärks. Personuppgiftslagen (SFS:1998:204) värnar om deltagarnas identitet med syfte att skydda personuppgifterna från att användas på oetiskt sätt. Internationellt sett finns etiska riktlinjer, däribland Helsingfors deklARATIONEN (2013) som är en samling principer inom etik. Dessa är framtagna av Världsläkarsamfundet (Worlds Medical Association, WMA, 2013) principerna förbättras och uppdateras kontinuerligt. Riktlinjerna handlar om att forskningsplaner ska ses över av personer som inte är involverade i arbetet för att säkerställa att de etiska principerna hålls aktuella (Kjellström, 2013). Vid forskning ska analys alltid göras om vilka risker deltagarna utsätts för och om nyttan med studien överväger riskerna detta för att skydda deltagarna (Forsberg & Wengström, 2013). Författarna till studien har försökt att presentera resultatet i enlighet med etisk forskningssed genom att presentera fakta så sanningsenligt som möjligt. Nyttan med studien överväger riskerna då de inkluderade studierna är etiskt granskade (Forsberg & Wengström, 2015).

Resultat

Resultatet presenteras utifrån två kategorier som analyserats fram utifrån syftet. Påverkade psykologiska aspekter och påverkade fysiologiska aspekter.

Påverkade psykologiska aspekter

Sjukdomen Multipel skleros (MS) med symtomet fatigue hade visad förbättring genom akupressurbehandling. Kvinnor med fatigue valdes ut och delades in i två grupper på ett slumpmässigt sätt, vardera med 50 stycken i varje grupp. Det fanns i grupperna ingen skillnad vad gällde ålder ($p=0,98$), år av sjukdom ($p=0,22$) eller antal återfall av sjukdom ($p=0,90$) vid studiens start. Akupressurgruppen fick under första sessionen behandling på korrekta punkter, placebogruppen fick endast beröring på

samma punkter. Under andra sessionen utbildades kvinnorna av sjuksköterskor till att utföra akupressurbehandlingen själva hemma två gånger per dag. Tröttheten minskade hos gruppen som fick akupressur, ingen minskning hos placebogruppen. Mätningen gjordes med Fatigue Severity Scale (FSS) innan första behandling för att erhålla startvärde där akupressurgruppen fick 88,5 på FSS placebogruppen erhöll 82,5 FSS. Efter första behandling gjordes mätning som visade att fatigue reducerades utifrån FSS till 44,5 hos akupressurgruppen men värdet för placebogruppen var 79,5 utifrån FSS. Efter två veckor gjordes ytterligare mätning med ett värde på 44,4 enligt FSS hos akupressurgruppen och 89,5 hos placebogruppen. Avslutande mätning skedde efter fyra veckor och visade viss ökning av fatigue hos akupressurgruppen men fortsatt mindre trötthet än vid studiens start (Bastani, Sobhani & Ghasemi, 2014).

Depression kunde minskas med hjälp av akupressur (Hmwe, Subramanian, Tan & Chong, 2015; Kang, Sok & Kang, 2008). Depressionsnivån skattades lägre hos strokepatienter efter akupressur utifrån en sex gradig skattningsskala (Beyer, 1984) där högt resultat indikerar högre nivå på depression. Patienterna indelades i två grupper om 28 patienter där gruppen som erhöll akupressur hade mätvärden på 4,54 vid start med en förbättring till 2,96 efter studiens slut. Kontrollgruppen hade vid start liknande värde på 4,29 med ett slutresultat på 4,0 (Kang et al., 2008). I Hmwe et al. (2015) studie delades patienter från tre olika dialyscenters in i två grupper; en akupressurgrupp om 54 patienter och en kontrollgrupp om 54 patienter. Patienter som erhöll akupressur under pågående dialys, skattade depressionsnivån signifikant lägre med hjälp av Depression Anxiety Stress Scale (DASS-21) efter akupressurbehandling än före behandling. Medelpoäng var i akupressurgruppen vid start 34,37 med en minskning till 27,04 efter behandling. Kontrollgruppen hade 28,52 innan start och 29,22 vid studiens slut (Hmwe et al., 2015).

Reza, Kian, Pouresmail, Masmood, Bagher och Cheragi, (2009) undersökte hur resultatet av akupressur på olika punkter kunde öka sömnkvaliteten hos 78 äldre patienter boende på äldreboende. I studien jämfördes en akupressurgrupp, en placebogrupp och en kontrollgrupp. Alla grupper hade 26 patienter som underlag till jämförelse. Resultatet utifrån Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) bedömningskala mäter sömnkvalitet där höga poäng indikerar dålig sömn. Förtest gjordes med 11,88 som startvärde i akupressurgruppen, 11,58 hos placebogruppen och 11,46 hos kontrollgruppen. Vid studiens slutmätning visades en minskning hos akupressurgruppen med ett värde på 6,84 PSQI, hos placebogruppen 9,54 och hos kontrollgruppen 11,69. Resultatet visade signifikant förbättring av sömnkvaliteten hos både akupressurgruppen och placebogruppen. Kontrollgruppen visade ingen förändring (Reza et al., 2009).

Agiterat beteende hos dementa patienter boende på demensboende i Taiwan studerades (Yang, Wu, Lin & Lin, 2007). Två efterföljande behandlingar under en period på åtta veckor fördelades mellan fyra veckors akupressurbehandling och fyra

veckors samtalsterapi. Akupressurbehandlingen utfördes två gånger per dag under fem dagar varje vecka. Mätningar utfördes med Cohen-Mansfield agitation inventory (CMAI) där höga siffror indikerar på en högre grad av agiterat beteende. Startvärdet hos behandlingsgruppen var 79,3 på CMAI och samma mätningar efter behandling visade 59,8 på CMAI. Därefter följde fyra veckors besök och samtalsbehandling. Resultatet enligt CMAI visade efter denna del av studien på ett startvärde på 72,4 och eftervärdet hamnade på 74,55. Det sammanlagda resultatet visade att under den period patienterna erhöll akupressurbehandling uppvisades ett mindre agiterat beteende i jämförelse med samtalsbehandling (Yang et al. 2007).

Påverkade fysiologiska aspekter

Effekten av akupressurbehandling hos patienter efter stroke skildrades i två studier (Kang et al., 2008; Yue, Jiang & Wong, 2012). Kang et al. (2008) studerade effekten av akupressur hos patienter efter stroke. Patienterna delades slumpmässigt upp i två grupper där ena gruppen med 28 patienter fick akupressur den andra gruppen om 28 patienter erhöll rutin vård. Studien pågick under fjorton dagar och mätning gjordes innan start och vid studiens slut. Gripstyrka mättes enligt Jamar Hydraulic hand dynamometer där värde uppmättes efter tre gripövningar och där höga siffror påvisar ett starkare grepp, ödem mättes på långfingret med Drette och Hinojosa (1994) samt mätningar i dagliga aktiviteter såsom ADL mättes med ADL skala där höga tal indikerar på mer självständighet. Vid start av studien gjordes test för att erhålla ett startvärde. Akupressurgruppen hade 1,52 i gripstyrka enligt Jamar Hydraulic hand dynamometer, ödem enligt Drette och Hinojosa var 7,74 och 33,79 i daglig ADL. Kontrollgruppen hade i samma ordning och samma mätinstrument 2,29, 7,8, och 33,36 utifrån respektive skala. Vid studiens avslut visade akupressurgruppen på förbättringar i samtliga mätningar med ökad styrka på 3,5 enligt Jamar Hydraulic hand dynamometer, minskning av ödem till 7,49 och en förbättring av ADL med 45,32. Kontrollgruppen hade ingen eller liten förändring med gripstyrka på 2,89, ödem på 7,74 samt 34,96 i ADL. Studien visade att akupressurbehandling hade positiv påverkan på ödem, gripstyrka samt patienternas möjlighet att själva utföra aktiviteter i det dagliga livet (ADL) (Kang et al., 2008). Yue et al. (2012) valde ut 78 patienter randomiserat till akupressurgrupp och kontrollgrupp med 39 patienter i varje grupp. Akupressurgruppen fick behandling med akupressur samt rutin vård och kontrollgruppen fick rutinvård. Mätningar gjordes med Fugl- Meyer motorscale där ökande siffror indikerar en förbättring samt användning av Barthel index för mätning av ADL med ökning indikerar på förbättring. Vid start togs startvärde och akupressurgruppen hade 21,59 enligt Fugl-Meyer scale och 2,82 enligt Barthel index. Efter en månad gjordes nya mätningar med förbättrat resultat om 43,94 och 57,22, efter tre månader gjordes sista mätningen och resultatet indikerar på ytterligare förbättringar med 65,93 och 70,03 enligt respektive mätinstrument. Kontrollgruppen hade vid start 21,78 enligt Fugl-Meyer scale och 24,44 enligt Barthel index. Vid första mätningen efter en månad visade mätningar 40,91 och 54,67 och efter tre månader hade kontrollgruppen ökning enligt Fugl-Meyer scale till 58,79 och till 61,46

på Barthel index. Resultatet hos gruppen som erhållit akupressurbehandling visade en gradvis förbättring gentemot gruppen som enbart erhållit rutinvård, i daglig aktivitet som att kunna sköta hygien, äta själv och förflyttning. Störst skillnad märktes efter tre månader. Den grupp som fick akupressur visade på större förbättring i jämförelse med kontrollgruppen (Yue et al., 2012). Studierna redovisade tydliga förbättringar i rörlighet både utifrån poäng ifrån Fugl-Meyer skalan och resultat baserat på funktionen av de övre extremiteterna så som greppförmåga, flexions och extensionsnivån av vristen och skuldror och armbågar där samtliga mätningar redovisas med ett förbättrat poäng resultat efter intervention (Yue et al., 2012; Kang et al., 2009).

Två studier undersökte hur akupressurbehandling med vristband påverkade cytostatikabehandlat illamående och kräkning vid cancer (Suh, 2012; Molassiotis et al. 2014). Deltagare till studien var 120 kvinnor med bröstcancer som valdes ut och delades in i fyra grupper; kontrollgrupp, enbart rådgivningsgrupp, enbart akupressur och både akupressur och rådgivning (Suh, 2012). Resultatet mättes med INVR (Index of Nausea, Vomiting and Retching) som är en skala med åtta olika delar som räknas ihop till en summa där höga nummer indikerar högre nivå av illamående och kräkning. Startvärde för kontrollgruppen var 12,09 enligt INVR, enbart rådgivning 10,92, enbart akupressur 7,29 och både akupressur och rådgivning 7,97. Mätningar gjordes under fem dagar. Efter dag två hade kontrollgruppen ökning i INVR med mätvärde 12,39 och de övriga grupperna redovisade en sänkning, enbart rådgivning 10,66, enbart akupressur 6,57 och akupressur och rådgivning 6,5. Efter dag fem visade samtliga grupper förbättringar; kontrollgruppen 9,17, enbart rådgivning 5,48, enbart akupressur 3,55 och akupressur och rådgivning 3,12. Gruppen med kombinationen akupressur tillsammans med rådgivning visade störst minskning av cytostatika relaterat illamående och kräkning. Inga biverkningar av akupressur rapporterades. I Molassiotis et al. (2014) studie deltog 500 patienter med cancer och cytostatikabehandling med relaterat illamående och kräkning. Patienterna delades in i tre olika grupper; grupp ett med 168 patienter fick akupressur med korrekta vristband och antiemetika, grupp två med 166 patienter fick placebo vristband och grupp tre med 166 patienter fick antiemetika. Mätningar gjordes med Rhodes Index of Nausea, Vomiting and Retching (Rhodes index) där medelvärdet användes för analys och högre värden ger högre grad av illamående. Medelvärdet hos grupp ett var 1,0 enligt Rhodes index, grupp två 0,57 och grupp tre 1,43. Efter sex dagar gjordes nya mätningar och grupp ett hade 0 enligt Rhodes index, grupp två 0,43 och grupp tre 1,14. Ingen signifikant skillnad mellan grupperna redovisades vad gällde illamående och kräkning. Författarna rekommenderade fler studier för att få ett mer evidensbaserat resultat (Molassiotis et al., 2014).

Patienter med koloncancer och som genomgått tarm eller rektumoperation deltog i en studie där syftet var att utvärdera effekten av akupressur postoperativt (Chao, Miao, Liu, Lee, Chen, Yao & Chou, 2013). Patienter delades i två grupper där grupp ett fick

akupressurbehandling och grupp två fick placebobehandling. Mätningar och jämförelser gjordes vad gällde tarmljud, tid till första gasavgång, tid till första vätske- och mat intag och tid till första defekation. Tidiga resultat vid tarmljud, gasavgång samt tidigare intag av mat var i denna studie önskvärda för att visa akupressurbehandlingens påverkan. Mätningar gjordes av sjuksköterska där tarmljud spelades in under mätperioden och tiden mättes till gasavgång, vätske- och matintag och defekation. Resultatet påvisade att tarmljud ökade hos samtliga patienter med en ökning av frekvens av tarmljud hos akupressurgruppen under de första två dagarna. Tidsskillnader till förmån för akupressurgruppen vad gällde tid till gasavgång och vätskeintag mättes med skillnad på 0,83 dagar tidigare. Defekation kom igång 0,5 dagar tidigare. Ingen skillnad mellan grupperna redovisades i tid till intag av fast föda.

Chen, Su, Su, Lin och Kuo, (2008) ville undersöka vilket resultat akupressur gav på för tidigt födda barn för att stimulera till ökad viktuppgång. Barn födda tidigare än i vecka 34 och med en födelsevikt på 1400 - 1800 gram fördelades i två grupper där den ena erhöll akupressurmassage dagligen och den andra fick rutinvård under en period på fjorton dagar. Daglig vägning visade att skillnaden i viktökning blev mer markant efter den åttonde dagen mellan grupperna, därefter stegrade viktökningen hos akupressurgruppen fram till dag 14. Viktökningen i jämförelse med de barn som endast fick sedvanlig prematurvård redovisades efter 14 dagars akupressurbehandling med ett medelvärde på 31g/dygn i kontrollgruppen och 39 g/dygn i akupressurgruppen. Viktökningen hos den grupp som fick akupressur gick snabbare upp i vikt i jämförelse med den grupp som erhöll rutinmässig prematurvård (Chen et al., 2008).

Akupressur användes för att lindra smärtsymtom (Kang et al., 2008; Mirbagher-Ajorpaz, Adib-Hajbaghery & Mosaebi, 2010). Kang et al. (2008) beskrev effekten av akupressur hos patienter med smärta i skuldrorna efter erhållen stroke där deltagare i studien randomiserat delades in i två grupper. Enbart en av grupperna erhöll akupressur, kontrollgruppen fick rutin vård. Grupperna bestod av 56 patienter vardera och smärtan redovisades utifrån en självskattningsskala med 15 poäng som högsta smärtnivå. Vid start visade smärtskalan på 6,93 hos akupressurgruppen och 5,82 hos kontrollgruppen. Efter två veckor visade mätresultatet på signifikant skillnad mellan grupperna, akupressurgruppen hade ett mätvärde på 4,61 och kontrollgruppen på 6,0. Akupressurgruppen redovisade minskad smärta gentemot kontrollgruppen efter behandling (Kang et al., 2008). Mirbagher-Ajorpaz et al. (2010) utförde en randomiserad studie med 30 kvinnliga studenter med smärta under menstruation. Studenterna delades in i två grupper där den ena erhöll akupressur på korrekt sätt och där placebogruppen fick enbart beröring på punkten. Mätningarna gjordes utifrån visuell analog skala (VAS) en skattningsskala på 1-10 där höga värden indikerar högsta smärta. Vid studiens start gjordes mätningar som visade 5,76 i smärta enligt VAS hos akupressurgruppen och 5,53 hos kontrollgruppen. Efter en timme efter akupressurbehandling visade akupressurgruppen på minskad smärta och efter tre

timmar hade smärtan gått ner till 1,66 på VAS skalan. Hos placebogrupperna visade mätningen efter en timme inte på någon förändring och efter tre timmar var smärtan 4,8 på VAS skalan. Gruppen som fick korrekt akupressur visade minskad smärta bedömd utifrån VAS skalan i jämförelse med gruppen som fick placeboakupressur i samtliga mätningar. Akupressur var effektiv som behandling mot smärta (Kang et al., 2008; Mirbagher-Ajorpaz et al., 2010).

Randomiserad studie där 35 deltagare med lungsjukdomen Bronkiektasier delades i tre grupper (Maa, Tsou, Wang, Wang, Lin & Huang, 2007) där grupp ett med 11 patienter fick akupressurbehandling och rutinvård, grupp två med 11 patienter fick placeboakupressur och rutinvård och den tredje gruppen med 13 patienter enbart rutinvård. Mätningar gjordes vad gällde daglig mängd sputum mätt i milliliter (ml) av patienterna själva, andningssvårigheter mätt i Dyspnea visual analogue scale (DVAS) en skattningsskala på 100 millimeter som sträcker sig mellan inga svårigheter att andas på de låga siffrorna till omöjligt att andas vid de höga siffrorna. Hälsorelaterad livskvalitet mättes i Saint George Respiratory Questionnaire (SGRQ) en skala från 0-100 där den 100 poäng ger sämsta resultat. Deltagarna undervisades till självadministrerad akupressurbehandling av sjuksköterska. Studien pågick under åtta veckor med en individuell sammanställning av patienternas mätresultat vid studiens start där startvärdet för sputummängd i ml för grupp ett var 23,73 ml och 21,36 ml för grupp två och grupp tre 20,54 ml. Gällande mätningar vid start i andningssvårigheter hade grupp ett startvärde 28 och grupp två 26 och grupp tre 20,77 enligt DVAS. Totalmätningarna för livskvalitet var vid start för grupp ett 15,13, grupp två 18,61 och grupp tre 18,15 enligt SGRQ. Ytterligare sammanställningar gjordes efter fyra veckor och med en förbättring vad gällde sputummängd hos grupp ett med 19,36 ml, grupp två hade försämring med 26,55 ml och grupp tre en förbättring med 16,54 ml. Vid studiens slut hade samtliga grupper påvisad förbättring gällande sputummängd. Andningssvårigheter efter fyra veckor hade försämrats hos grupp ett med mätvärde 29,55, grupp två 31,64 och grupp tre viss förbättring på 20,15. Avslutande mätning visade på förbättring enligt DVAS utifrån startvärdet hos grupp ett med 26 och försämring hos grupp två utifrån startvärdet med 30,73 och hos grupp tre fortsatt förbättring med 17,15. SGRQ efter fyra veckor visade i grupp ett resultat på 11,61, grupp två 19,82 och grupp tre 16,94. Vid avslutande mätning hade grupp ett förbättring till 11,25, grupp två förbättring till 17,42 och grupp tre en försämring till 19,18. En daglig minskad sputummängd uppmättes hos alla grupperna och mätningarna gällande livskvalitet visade resultatet att akupressur- och placebobehandling hade en signifikant effekt och påverkan i att göra det dagliga livet lättare hos patienter med lungsjukdomen Bronkiektasier men ingen förbättring hos kontrollgruppen. Övriga mätvärden visade inte på någon skillnad mellan grupperna och fortsatt forskning rekommenderas.

Diskussion

Metoddiskussion

Artikelsökningarna genomfördes utifrån uppsatsen syfte (Forsberg & Wengström, 2015), att belysa behandlingsresultatet av akupressur inom omvårdnad. Databaserna som användes var Cinahl och Pubmed då dessa inriktar sig på omvårdnadsforskning och vetenskapliga artiklar. Sökningarna gjordes i två databaser vilket kan ses som en svaghet då vissa artiklar kan ha förlorats i begränsningen av databaser. Diskussion om huruvida detta påverkade resultatet utmynnade i ett beslut om att tillräckligt antal relevanta artiklar hittades. En extra sökning utfördes i ett senare skede för att utesluta att information förlorats genom att inte använda trunkering i tidigare sökningar. Ingen ny information som kunde påverka resultatet påvisades (Henricson, 2012). Sökord och sökhistorik redovisades för att öka studiens validitet och reliabilitet (Wallengren & Henricson, 2012). Samtliga sökningar gjordes i fritext där sökorden i kombination med booleska operatörn AND användes för att smalna av sökningarna samt få med artiklar som innehöll alla sökorden (Forsberg & Wengström, 2015).

Inklusionskriterier var att artiklarna skulle belysa *akupressure*, vara peer reviewed, skrivna på engelska och vara publicerade mellan år 2007 och 2017. Sökorden resulterade i artiklar om ett flertal sjukdomstillstånd, detta eftersom författarna önskade att få en informationsbredd i området, vilket kan vara en styrka i arbetet. En svaghet kan vara att varje sjukdom/hälsoproblem inte fick så mycket evidens då det bara identifierades få artiklar inom varje område. Ingen sökning med MeSH termer gjordes, detta eftersom en bredd på informationen samt ingen begränsning i sökningen önskades. Ingen avgränsning mot ett enskilt område gjordes, för att kunna visa behandlingsresultatet av akupressur vid flera olika sjukdomssymtom. En svaghet i uppsatsen kan vara att endast 56 abstract lästes, vilket berodde på att de abstract som inte lästes var review artiklar eller att artiklarna inte fanns i fulltext. Resultatartiklarna hade sitt ursprung i Kina, Iran, Korea, Taiwan, Malaysia och United Kingdom. Det kan ses som en svaghet då sjukvårdssystem i olika länder kan skiljas åt och överförbarheten till svensk sjukvård kan försvåras (Wallengren & Henricson, 2012). Det bör dock tas i beaktning att WHO (2013) rekommenderar ett ökat användande av komplementär medicin under 2000-talet och framåt.

Kvalitetsgranskningen av artiklarna gjordes utifrån Carlsson och Eimans bedömningsmall för kvantitativa metoder (2003). Samtliga artiklar i resultatet hade kvantitativ ansats och graderades till grad I vilket enligt Carlsson och Eiman (2003) bedöms som hög vetenskaplig kvalitet. De artiklar som graderades med II och III exkluderades på grund av låg vetenskaplig trovärdighet (Carlsson & Eiman, 2003). Vid granskningen av artiklar valdes fyra bort detta på grund av att informationen inte var relevant för uppsatsen och påverkade inte resultatet. Då författarna har liten erfarenhet gällande bedömning av vetenskapliga artiklar kan det ses som en svaghet i arbetet. Alla artiklar innehöll tydligt godkännande från etisk kommitté, detta är något som ytterligare ökar det vetenskapliga värdet på examensarbetet (Wallengren & Henricson, 2012). Genom att databearbetningen, artikelöversikten och analysen utfördes både individuellt och med gemensam kritisk diskussion ökade validiteten och

reliabiliteten av sammanställningen, detta kan bedömas som en styrka i arbetet (Henricson, 2012). Författarna hade ingen erfarenhet eller förförståelse i ämnet akupressur innan studien påbörjades.

Resultatdiskussion

Syftet med studien var att belysa behandlingsresultatet av akupressur inom omvårdnad. I studien framkom två kategorier: *påverkade psykologiska aspekter* och *påverkade fysiologiska aspekter* som svarar till syftet. Att belysa akupressur inom omvårdnaden är av vikt eftersom patienter med en primärsjukdom får symtom av sjukdomen. Forskning har visat att akupressur kan underlätta och avhjälpa symtomen. (Bastani et al., 2014; Molassiotis, Sylt & Diggins, 2007). Socialstyrelsen (2017) rekommenderar användning av akupressur som komplettering till antiemetika vid illamående och forskning visar på en förbättring av illamående vid användning av akupressurbehandling (Suh, 2012; Molassiotis, Helin, Dabbour & Hummerston, 2007). Detta styrks av Lee och Frazier (2011) som menar att akupressur kan vara en åtgärd vid många och varierande diagnoser.

Ansvarsområden som sjuksköterska har är bland annat att lindra lidande (International Council of Nursing, 2012). Eriksson (2015a) anser att lidande yttrar sig på många olika sätt, oftast som symtom på olika sjukdomstillstånd. Hon menar vidare att när människan lider är det också människan som kan lindra lidandet, däri ligger vår roll som sjuksköterska att lindra lidande hos patienter (Eriksson, 2015a). Att leva med smärta och värk är något som många patienter får uppleva genom sina sjukdomar. Oavsett sjukdom kan akupressur användas för att lindra smärta (Kang et al., 2008; Mirbagher-Ajorpaz et al., 2010). Ytterligare forskning (Chen & Wang, 2012) stöder detta då akupressur använts i smärtstudie som ett komplement till anti-inflammatoriska läkemedel. Resultatet visade att akupressur går att använda som en omvårdnadsåtgärd vid smärta.

En aspekt på akupressurbehandling är att den enkelt kan utföras av sjuksköterskor och av patienterna själva, detta stöds av Bastani et al. (2014) och Molassiotis et al. (2007), som båda beskriver hur patienter får behandling och senare utbildning av sjuksköterskor för att själv kunna utföra akupressurbehandling vid hemgång. Utbildning och behandling av patienter utförs av sjuksköterskor och detta tillvägagångssätt stöds också av Maa et al. (2007) som menar att sjuksköterskor är i högsta grad delaktiga i att utföra akupressur som omvårdnadsåtgärd hos patienter samt att de är delaktiga i att utbilda till egenvård av akupressur. Maa et al. (2007) visar vidare genom sin studie att relationen mellan patienter och sjuksköterskor är viktig för att uppnå bättre hälsa hos patienter med sjukdom samt ett egenansvar i att utföra behandlingen själva efter utbildning.

I Asien utför sjuksköterskor akupressurbehandling (Chao, et al., 2013; Chen, et al., 2007; Hao, et al., 2011; Yue, et al., 2012) för att lindra och behandla flera olika

sjukdomstillstånd (Bastani, et al., 2014; Yang, et al., 2007) detta stärks av Maa, et al. (2007) som beskriver hur sjuksköterskeutövad akupressurbehandling har en förbättrad effekt på sjukdomen. Personer som erhållit akupressurbehandling för att lindra menstruationssmärta visade mindre smärta i jämförelse med de personer som inte fått behandling för samma sjukdom (Mirbarger-Ajorpaz, et al., 2011). Detta stärks av Jun et al. (2007) som redovisar minskad smärta direkt efter akupressurbehandling för att lindra menstruationsvärk. Behandlingsresultaten kan ligga till grund för att kunna möjliggöra implementering av akupressur inom sjukvården i Sverige (Carlsson & Falkenberg, 2007). Akupressur är en non-invasiv behandlingsmetod vilket gör att sjuksköterskor inom radien av sitt kompetensområde skulle kunna utöva akupressurbehandling som en omvårdnadsåtgärd i mötet med patienter som lider (Bastani, et al., 2014; Maa, et al., 2007; Eriksson, 2015a). WHO (2013) förespråkar ökad användning av akupressur och på så sätt kan en implementering minska kostnader för sjukvården då inga dyra hjälpmedel behövs för utövandet. Akupressur används ofta hos patienter med kroniska sjukdomar exempelvis Multiple Skleros, diskbräck och stroke för att lindra de symtom på sjukdomen som följer med sjukdomsbilden (Bastani et al., 2014; Kang et al., 2008; Yue et al., 2012; WHO, 2013).

Konklusion

Resultatet visar på övervägande positiva och goda resultat av akupressurbehandling vid smärtlindring, ökad möjlighet till återhämtning vid stroke och förbättrad sömnkvalitet. Behandlingen utfördes hos olika patientgrupper med olika symtom kopplat till primärdiagnoser. Forskningen kring akupressur visar att det finns vetenskapligt stöd för användning av akupressur inom omvårdnad, att resultatet av akupressur är mätbara med de instrument vilka används inom omvårdnad.

Implikation

Områdets forskning var mestadels kvantitativ vilket medförde mest fokus på mätvärden och inte på beskrivning av upplevelsen av behandlingen. För att ytterligare nå evidens i området skulle kvalitativ forskning behövas som grundar sig i sjuksköterskans profession och erfarenhet. Inom grundutbildningen till sjuksköterska bör en kortare utbildning inom akupressur ingå och kompletteras med praktiska övningar då akupressur skulle kunna var en åtgärd vid omvårdnadsarbete.

Referenser

(*) = Resultatartiklar

Allais, G., Rolando, S., Gabellari, I-C., Burzio, C., Airola, G., Borgogno, P., ... Benedetto, C. (2012). Acupressure in the control of migraine-associated nausea. *Neurological Sciences*, 33(1), 207-210. doi: 10.1007/s10072-012-1069-y

*Bastani, F., Sobhani, M., & Ghasemi, H. (2014). Effect of Acupressure on Fatigue in Women With Multiple Sclerosis. *Global Journal of Health Science*, 7(4), 375-381. doi: 10.5539/gjhs.v7n4p375

Carlson, P., & Falkenberg, T. (2007) *Integrativ vård*. Stockholm. Gothia Förlag.

Carlsson, S., & Eiman, M. (2003). Evidensbaserad omvårdnad. Studiematerial för undervisning inom projektet ”evidensbaserad omvårdnad – ett samarbete mellan Universitetssjukhuset MAS och Malmö högskola”. Malmö: Malmö Högskola. Hämtad 2017-02-27.

http://dspace.mah.se/bitstream/handle/2043/660/rapport_hs_05b.pdf?sequence=1

*Chao, H-L., Miao, S-J., Liu, P-F., Lee, H. H-C., Chen, Y-M., Yao, C-T., & Chou, H-L. (2013). The Beneficial Effect of ST-36 (Zusali) Acupressure on Postoperative Gastrointestinal Function in Patients With Colorectal Cancer. *Oncology Nursing Forum*, 40, (2), E61-E68. doi: 10.1188/13.ONF.E61-E68

*Chen, L-L., Su, Y-C., Su, C-H., Lin, H-C., & Kuo, H-S. (2007). Acupressure and meridian massage: combined effects on increasing body weight in premature infants. *Journal of Clinical Nursing*, 17(9), 1174 - 1181. doi: 10.1111/j.1365-2702.2007.02147.x

Chen, YA., & Wang, HH. (2012) The Effectiveness of Acupressure on Relieving Pain: A Systematic Review. *Pain Management Nursing*, 15(2), 539–550. doi: 10.1016/j.pmn.2012.12.005

Cunningham, S., Tan, D. (2011). Dysmenorrhoea and acupuncture: a review of the literature. *Art & Science*, 25(44), 39-47.

Eriksson, K. (2015a). *Den lidande människan*. Stockholm. Liber.

Eriksson, K. (2015b). *Vårdandets idé*. Stockholm. Liber.

Eriksson, K. (2014). *Vårdprocessen*. Stockholm. Liber utbildning.

Faircloth, A. (2015) Acupuncture: History from the Yellow Emperor to Modern Anesthesia Practice. *AAAna Journal Course*, 83 (4), 289 - 295.

Friberg, F. (2012). I F. Friberg (Red). Att bida till evidensbaserad omvårdnad med grund i analys av kvalitativ forskning. *Dags för uppsats*. Lund. Studentlitteratur.

Forsberg, C., & Wengström, Y. (2015). *Att göra systematiska litteraturstudier*. (3.uppl.). Stockholm: Natur & Kultur.

Hao, y., Liu, H., Yue, S., & Liu, X. (2011). Introducing traditional Chinese nursing: A review of concepts, theories and practices. *International nursing review*, 58(3), 319-327. doi: 10.1111/j.1466-7657.2011.00918.x

Henricson, M. (2012). Diskussion. I M. Henricson (Red). *Vetenskaplig teori och metod- från idé till examination inom omvårdnad*. Lund. Studentlitteratur.

*Hmwe, NT., Subramanian, P., Tan, LP., & Chong, WK. (2015). The effects of acupuncture on depression, anxiety and stress in patients with hemodialysis: A randomized controlled trial. *International Journal of Nursing Studies*, 52(2), 509-518. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2014.11.002

International Council of Nursing, 2012

http://www.icn.ch/images/stories/documents/about/icncode_english.pdf

Hämtad 2017-03-27

Jun, E-M., Chang, S., Kang, D-H., & Kim, S. (2007). Effects of acupuncture on dysmenorrhea and skin temperature changes in college students: A non-randomized controlled trial. *International Journal of Nursing Studies*, 44(6), 973-981. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2006.03.021

*Kang, H-S., Sok, S, R., & Kang, J, S. (2008). Effects of Meridian acupuncture for stroke patients in Korea. *Journal of Clinical Nursing*, 18(15), 2145-2152. doi: 10.1111/j.1365-2702.2008.02522.x

Karolinska Institutet. (2017). Hämtad 2017-04-26, från <http://ki.se/kurs/2QA177/16-17>

Kjellström, S. (2012). Forskningsetik. I M. Henricson (Red). *Vetenskaplig teori och metod- från idé till examination inom omvårdnad*. (s. 69-92). Lund. Studentlitteratur.

Kwan, R., Leung, M., & Lai, C. (2014) Acupuncture for agitation in nursing home residents with dementia: study protocol for a randomized controlled trial. *Bio Med Central*, doi: 10.1186/1745-6215-15-410

Lee, E., & Frazier, S. (2011). The Efficacy of Acupuncture for Symptom Management: A Systematic Review. *Journal of Pain and Symptom Management*, 42(4), 589 - 603. doi: 10.1016/j.jpainsymman.2011.01.007

- *Maa, S-H., Tsou, T-S., Wang, K-Y., Wang, C-H., Lin, H-C., & Huang, Y-H. (2007). Self-administered acupressure reduces the symptoms that limit daily activities in bronchiectasis patients: pilot study findings. *Journal of Clinic Nursing*, 16 (4), 794-804. doi: 10.1111/j.1365-2702.2005.01515.x
- Mc Fadden, K., & Hernandez, T. (2010). Cardiovascular benefits of acupressure (Jin Shin) following stroke. *Complementary Therapies in medicine*, 18(1), 42-48. doi: org/10.1016/j.ctim.2010.01.001
- Mehta, P., Dhapte, V., Kadam, S., & Dhapte, V. (2016). Contemporary acupressure therapy: Adroit cure for painless recovery of therapeutic ailments. *Journal of Traditional and Complementary Medicine*, 7(2), 251-263. doi: org/10.1016/j.jtcme.2016.06.004
- *Mirbagher-Ajorpaz, N., Adib-Hajbaghery, M., & Mosaebi, F. (2010). The effects of acupressure on primary dysmenorrhea: A randomized controlled trial. *Elsevier. Complementary Therapies in Clinical Practies*, 17(1), 33-36. doi: 10.1016/j.ctcp.2010.06.005
- Mollassiotis, A., Helin, A.M., Dabbour, R., & Hummerston, A. (2007). The effects of P6 acupressure in the prophylaxis of chemotherapy-related nausea and vomiting in breast cancerpatients. *Complementary Therapies in Medicine*, 15(1), 3-12. doi: 10.1016/j.ctim.2006.07.005
- *Molassiotis, A., Russell, W., Hughes, J., Breckons, M., Lloyd-Williams, M., Richardson, J., ... Ryder, W.D. (2014). The effectiveness of Chemotherapy-Related Acute and Delayed Nausea: A randomised Controlled Trial. *Journal of Pain and Symptom Management*, 47(1), 12-25. doi: org/10.1016/j.jpainsymman.2013.03.007
- Molassiotis, A., Sylt, P., & Diggins, H. (2007). The management of cancer-related fatigue after chemotherapy with acupuncture and acupressure: a randomised controlled trial. *Complementary Therpies in Medicine*, 15 (4) 228-237. doi: 10.1016/j.ctim.2006.09.009
- *Reza, H., Kian, N., Pouresmail, Z., Masood, K., Bagher, M, S, S., & Cheraghi, M, A. (2009). The effect of acupressure on quality of sleep in Iranian elderly nursing home residents. *Elsevier*, 16(2), 81-85. doi: 10.1016/j.ctcp.2009.07.003
- Roscoe, J.A., Buschunow, P., Jean-Pierre, P., Heckler.C.E., Purnell.J.Q., Peppone, L.J., ... Morrow, G.R. (2009). Acupressure Bands are Effective in Reducing Radiation Therapy-Related Nausea. *US National Library of Medicine. National Institutes of Health*, 38(3), 381-389. doi: 10.1016/j.jpainsymman.2008.09.006

- Samuels, N., Gropp, C., Singer, S-R., & Oberbaum, M. (2008). Acupuncture for Psychiatric Illness: A literature Review. *Behavior medicine*, 34(2), 55-64. doi: 10.3200/BMED.34.2.55-64
- Schönström, S. (2006). *Från akupunktur till schamanism - Guide till komplementär- och alternativmedicin*. Stockholm. Natur och kultur.
- SFS: 2003:460 *Lag om etisk prövning av forskning som avser människor*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- SFS: 2010:659 *Patientsäkerhetslagen*. Stockholm: Socialdepartementet.
- SFS: 1998:204. *Personuppgiftslagen*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Socialstyrelsen, 2017.
<http://www.socialstyrelsen.se/nationelltkunskapsstodforgodpalliativvard/sokrekommendationerikunskapsstodet/patientilivetsslutskedesomhari> Hämtad 2017-03-27.
- *Suh, E. E. (2012) The Effects of P6 Acupressure and Nurse-Provided Counseling on Chemotherapy-Induced Nausea and Vomiting in Patients With Breast Cancer. *Oncology Nursing Forum*, 39(1), E1-E9. doi: 10.1188/12.ONF.E1-E9
- Svenska Akupunkturförbundet. (2017). Hämtad 2017-04-26, från <https://www.akupunkturforbundet.se/svensk-hogskola-for-akupunktorer-planeras/>
- Wallengren, C., & Henricson, M. (2012). Vetenskaplig kvalitetssäkring av litteraturbaserat examensarbete. I M. Henricson (Red). *Vetenskaplig teori och metod- från idé till examination inom omvårdnad*. Lund. Studentlitteratur.
- WHO. (2013). WHO Traditional medicine strategy: 2014-2023. Hämtad 2017-02-28, från http://www.who.int/medicines/publications/traditional/trm_strategy14_23/en/
- World Medical Association (WMA). 2013. *Helsingforsdeklarationen*. Hämtad 2017-03-22, från www.slf.se/Pages/48496/Helsingforsdeklarationen.pdf
- *Yang, M-H., Wu, S-C., Lin, J-G., & Lin, L-C. (2007). The efficacy of acupressure for increasing agitated behavior in dementia: a pilot study. *Journal of Clinical Nursing*, 16(2), 308-315. doi: 10.1111/j.1365-2702.2006.01428.x
- *Yue, S., Jiang, X., & Wong, T. (2012). Effects of nurse-led acupressure programme for strokepatients in China. *Journal of Clinical Nursing*, 22(7/8), 1182-1188. doi: 10.1111/j.1365-2702.2012.04127.x

Östlundh, L. (2012). Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats*. (s. 57-79). Lund. Studentlitteratur AB.

Tabell 1: Sökordsöversikt

Sökord	CINAHL	PubMed
Akupressur	Acupressure	Acupressure
Sjuksköterska	Nurse	Nurse
Omvårdnad	Nursing	Nursing
Behandlingsresultat	Treatment outcome	Treatment outcome
Sjuksköterska/-or	Nurs*	Nurs*

Tabell 2: Sökhistorik

Datum	Databas	Sökord/Limits/ Boolska operatorer	Antal träffar	Lästa abstrakt	Granskade artiklar	Resultat artiklar
170224	CINAHL	Sökord: Acupressure AND Nurse AND Treatment outcome Limits: English, peer reviewed, Published 2007- 2017	9	5	3 (1*)	3
170224	CINAHL	Sökord: Acupressure AND Nursing AND Treatment outcome Limits: English, peer reviewed och Published 2007-2017	18	13	6 (1*)	6
170224	PubMed	Sökord: Acupressure AND nurse AND treatment outcome Limits: English, Published 2007- 2017	6	4	2 (1*)	1
170226	PubMed	Sökord: Acupressure AND nursing AND Treatment outcome Limits: English, Published 2007- 2017	48	30	5 (3*)	2
170427	CINAHL	Sökord: Acupressure AND Nurs* AND Treatment outcome Limits: English, peer reviewed, Published 2007-2017	22	4	0	0
170427	PubMed	Sökord: Acupressure AND Nurs* AND treatment outcome Limits: English, Published 2007- 2017	57	4	0	0
		Totalt:	160	61	16	12

(*) antal dubletter

Tabell 3: Artikelöversikt

Artikel 1

Referens	Bastani, F., Sobhani, M., & Ghasemi, H. (2015). Effect of Acupressure on Fatigue in Women With Multiple Sclerosis. <i>Global Journal of Health Science</i> 7(4), 375-381. doi: 10.5539/gjhs.v7n4p375
Land Databas	Iran Pubmed
Syfte	Syftet med studien var att utvärdera effekten av akupressur på trötthet hos kvinnor med multipel skleros (MS).
Metod: Design	Randomiserad klinisk studie (RCT) Kvantitativ
Urval	100 kvinnor tillhörande Tehrans förening för MS patienter fördelades lika mellan en experimentgrupp och en placebo-grupp. Inklusionskriterier: 18år, god hälsa, hel hudkostym på de utvalda punkterna, vara läskunnig, uppleva trötthet, icke rökare, inte äta lugnande läkemedel, inte vara gravid. Exklusionskriterier: Att välja att inte delta, inte erhålla någon psykisk eller mental diagnos under studien, inte uppleva effekt av stimuleringen.
Datainsamling	Deltagarna i experimentgruppen erhöll akupressur på akupunkter medan placebo-gruppen endast fick beröring på dessa punkter.
Dataanalys	Innan studien fanns ingen skillnad av fatigue mellan de båda grupperna. Fatigue uppmättes lägre hos experimentgruppen än placebo-gruppen. Inga komplikationer uppkom under studien.
Bortfall	Inga
Slutsats	Studien visade att det fanns en signifikant skillnad i effekten av trötthet mellan de olika grupperna vad gällde direkt efter den första behandlingen och efter två och fyra veckor efter behandling. Resultatet av fatigue uppmättes lägre hos gruppen som erhöll korrekt akupressur gentemot gruppen som enbart fick placeboakupressur.
Vetenskaplig kvalitet	85% Grad I

Artikel 2

Referens	Chao, H-L., Miao, S-J., Liu, P-F., Lee, H. H-C., Chen, Y-M., Yao, C-T & Chou, H-L. (2013). The Beneficial Effect of ST-36 (Zusali) Acupressure on Postoperative Gastrointestinal Function in Patients With Colorectal Cancer. <i>Oncology Nursing Forum</i> 40(2), E61-E68. doi: 10.1188/13.ONF.E61-E68.
Land Databas	Taiwan CINAHL
Syfte	För att utvärdera effekten av ST-36 akupressur på återhämtning av postoperativ gastrointestinal funktion hos patienter med kolorektal cancer.
Metod: Design	Randomiserad kontrollerad studie Kvantitativ
Urval	60 patienter med med kolorektal cancer som genomgått bukoperation delades in i två grupper varav en av grupperna fick akupressur och den andra fick ordinarie postoperativ vård.
Datainsamling	Basinformation om patienter samlades in och en erfaren sjuksköterska utförde akupressuren, ytterligare en sjuksköterska som inte visste vilka patienter som var i vilken grupp mätte resultat.
Dataanalys	Data samlades in och jämfördes mellan experiment och kontrollgruppen.
Bortfall	Ingen
Slutsats	Studien visade att akupressur ensamt kunde förbättra efterförloppet av tarmfunktionerna genom att förkorta tiden till första tarmgas passage och första orala vätskeintag samt förbättra funktionen på tarmarna hos patienter efter bukkirurgi. Akupressur kunde integreras som en postoperativ åtgärd hos patienter med kolorektal cancer som genomgått buk- eller rektumoperation.
Vetenskaplig kvalitet	93% Grad I

Artikel 3

Referens	Chen, L-L., Su, Y-C., Su, C-H., Lin, H-C & Kuo, H-S. (2007). Acupressure and meridian massage: combined effects on increasing body weight in premature infants. <i>Journal of Clinical Nursing</i> 17(9), 1174 - 1181. doi: 10.1111/j.1365-2702.2007.02147.x
Land Databas	Taiwan CINAHL
Syfte	Syftet med denna studie var att bedöma viktökning vid kombinerad akupressur och meridian massage hos för tidigt födda barn.
Metod: Design	Randomiserad studie indelades i två grupper, en försöks och en kontrollgrupp. Dubbel blind klinisk studie. Kvantitativ
Urval	40 barn födda tidigare än i vecka 34 med en vikt mellan 1400 - 1800 g, delades in i två grupper. Alla spädbarn var medicinskt utvärderade samt att ingen av spädbarnen hade iv vätska eller ljusterapi.
Datainsamling	Föräldrarna blev försedda med ett personligt instruktionsblad som visade hur man korrekt utförde akupressur och meridian massage. Data togs från spädbarnens journaler och vikten mättes varje morgon av sjuksköterskan som inte visste vilken grupp som barnet tillhörde.
Dataanalys	Alla data analyserades. De statistiska metoder som användes var t-test och Chi-square test. Ett tvåsidigt t-test användes som undersökte skillnaden mellan den dagliga viktökningen och den volym av mjölk som intogs mellan de två oberoende grupperna. En blandad modell användes för att bedöma effekterna av akupressur och meridian massage, för daglig viktökning hos den experimentella och kontrollgruppen utan justering med undantag av tid.
Bortfall	1 person
Slutsats	Daglig mätning av vikten gjordes och resultatet visade att under den första veckan fanns ingen skillnad mellan grupperna i viktuppgång. Under den andra veckan var viktökningen högre hos den grupp som erhöll akupressur. Mätning av vikten gjordes från dag 1 till dag 17 med ett resultat om en signifikant viktökning i den gruppen som erhöll akupressur.
Vetenskaplig kvalitet	95% Grad I

Artikel 4

Referens	Hmwe, N T., Subramanian, P., Tan, L P., Chong, W K. (2015). The effects of acupressure on depression, anxiety and stress in patients with hemodialysis: A randomized controlled trial. <i>International Journal of Nursing Studies</i> 52(2), 509 - 518. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2014.11.002
Land Databas	Malaysia Pubmed
Syfte	Utvärdera effekten av akupressur vid depression, oro, allmän psykisk ohälsa hos patienter med hemodialys.
Metod: Design	Öppen randomiserad kontrollerad studie Kvantitativ
Urval	108 patienter 62 män och 46 kvinnor från tre olika dialys center blev randomiserande fördelade till en försöksgrupp 30 män och 24 kvinnor och en kontrollgrupp 32 män och 22 kvinnor. Totalt 54 personer i varje grupp.
Datinsamling	Personerna svarade på ett pre-test som inkluderande bakgrundsinformation, allmänna psykiska hälsa, ångest, oro, depression. De personer som svarade upp mot inklusionskriterierna inbjöds att delta i studien.
Dataanalys	Dataanalys utfördes med hjälp av IBM SPSS statistik programversion 21. Wilcoxon signed-rank test användes för att jämföra skillnader i resultaten i DASS-21 och GHQ-28 - poängen mellan de två grupperna.
Bortfall	6 personer (5,6%)
Slutsats	Resultatet visade att akupressurbehandlingar som gavs tre gånger per vecka under en period av fyra veckor påvisade en signifikant minskning vad gällde depression, oro och stress hos patienter som fick hemodialys. Resultatet från studien visade att akupressur hade en positiv påverkan vad det gällde psykologiskt välbefinnande, livskvalitet och psykisk ohälsa hos patienter som erhöll hemodialys.
Vetenskaplig kvalitet	89% Grad I

Artikel 5

Referens	Kang, H-S., Sok, S, R & Kang, J, S. (2009). Effects of Meridian acupressure for strokepatients in Korea. <i>Journal of Clinical Nursing</i> 18(15), 2145-2152. doi. 10.1111/j.1365-2702.2008.02522.x
Land Databas	Korea CINAHL
Syfte	Undersöka effekten av meridian akupressur på styrkan i övre delen av kroppen, aktiviteter i dagliga livet och depression för patienter som haft stroke.
Metod: Design	Randomiserad klinisk studie. Kvantitativ
Urval	56 personer valdes ut (28 till kontrollgruppen och 28 till experimentgruppen). Kriterierna för inträdet i studien var patienter som haft stroke, minst två veckor efter starten, kommunikativa patienter med normal psykiska tillstånd, patienter med god fysiska status och utan vätsketerapi samt att patienterna gick med på att delta i studien.
Datainsamling	Styrkan i grepp mättes med Jamar Hydraulic hand dynamometer 0-90 kg x 3 ggr där bästa resultatet sparades för utvärdering. Dagliga aktiviteter mättes med en ADL skala (Kang) där 1 är totalt beroende och 5 är oberoende. Depression mättes med Beyers skala där höga värden indikerar en högre grad av depression.
Dataanalys	Data analyserades med SPSS version 11.0. Homogenitet och skillnader mellan grupperna mättes med chi-square test och ANOVA.
Bortfall	Inga
Slutsats	Det var en signifikant skillnad i funktionerna i överkroppen där mätpunkterna var styrkan i grepp, fingerödem, smärta i skuldror, rörelse i vrist och armbåge samt skuldror, depression och daglig aktivitet i den gruppen som erhöll akupressur. Resultatet visade att akupressur kan vara en behandlingsform i rehabiliteringen hos patienter som återhämtar sig från stroke.
Vetenskaplig kvalitet	83% Grad I

Artikel 6

Referens	Maa, S-H., Tsou, T-S., Wang, C-H., Lin, H-C & Huang, Y-T. (2007). Self-administered acupressure reduces the symptoms that limit daily activities in bronchiectasis patients: pilot study findings. <i>Journal of Clinical Nursing</i> 16(4), 794-804. doi:10.1111/j.1365-2702.2005.01515.x.
Land Databas	Taiwan CINAHL
Syfte	Undersöka och jämföra effekterna av akupressur hos patienter med lungsjukdom.
Metod: Design	Randomiserad delvis blind studie uppdelad i tre grupper, standardbehandling med akupressur och standardbehandling med placebo och enbart standardbehandling. Kvantitativ
Urval	35 patienter av båda könen i åldrarna 40 - 70 år, diagnostiserad med lungsjukdom, får regelbunden medicin mot sjukdomen, tala kinesiska eller taiwanesiska och ska kunna lära sig akupressur för egenvård.
Datainsamling	Sjukdomen Bronkiektasier påverkan på det dagliga livet med akupressur eller placebobehandling mättes utifrån daglig mängd producerad sputum, självdokumenterad ansträngning för att rensa sekret, hur långt deltagarna promenerade under 6 minuter, svårigheter att andas samt livskvalitet.
Dataanalys	Mätvärden analyserades med hjälp av: Dyspnea visual analogue scale (DVAS) och mätinstrument Saint George's Respiratory Questionnaire (SGRQ) och Six-minute walking distance (6-MWD). Data jämfördes med ANOVA och analyserades med Generalized estimating equations (GEE) via SAS Windows version 8.1.
Bortfall	14
Slutsats	Efter åtta veckor visar resultatet att självupplevd sputumproduktion var förbättrad hos både akupressurgruppen och hos gruppen som fick placebobehandling. Gällande resultatet i förbättringar i det dagliga livet visade den grupp som erhöll akupressur ett signifikant bättre resultat än de båda andra grupperna. Rekommendation är att ytterligare forskning bör utföras för att få ett mer evidensbaserat resultat.
Vetenskaplig kvalitet	87 % Grad I

Artikel 7

Referens	Mirbagher-Ajorpaz, N., Adib-Hajbaghery, M & Mosaebi, F. (2010). The effects of acopressure on primary dysmenorrhea: A randomized controlled trial. <i>Elsevier. Complementary Therapies in Clinical Practies</i> 17(1), 33-36. doi: 10.1016/j.ctcp.2010.06.005
Land Databas	Iran CINAHL
Syfte	Utvärdera effekten av akupressur av mensvärk hos medicinstuderande i Kashan, Iran.
Metod: Design	En randomiserad kontrollerad för och efter studie. Kvantitativ
Urval	30 kvinnliga studenter vid ett universitet i Iran delades in i två grupper, en interventions grupp och en kontrollgrupp. Inkluderings kriterier var 18 - 30 år, god hälsa med en regelbunden menscykel med moderat till kraftig mensvärk samt boende i student boende i Kashan, Iran. Exklutions kriterier var, ej gravid, ingen diagnos av sekundär mensvärk.
Datainsamling	Deltagarna från båda grupperna skattade sin menssmärta enligt VAS skalan (1-10) vid tre tillfällen med en timmes mellan rum efter behandlingen.
Dataanalys	Medelvärde räknades fram för varje deltagare med T-test, ANOVA och vid upprepade mätningar användes SPSS 10.0.
Bortfall	Inget nämnt
Slutsats	En signifikant skillnad kunde ses mellan de två grupperna där den ena fick korrekt akupressur och den andra fick placebobehandling. Resultatet visade att akupressur var effektivt för att minska menssmärta direkt i anslutning till första behandlingen, efter den andra samt tredje behandlingen.
Vetenskaplig kvalitet	81% Grad I

Artikel 8

Referens	Molassiotis, A., Russell, W., Hughes, J., Breckons, M., Lloyd-Williams, M., Richardson, J., ... Ryder, W.D. (2014). The effectiveness of Chemotherapy-Related Acute and Delayed Nausea: A randomized Controlled Trial. <i>Journal of Pain and Symptom Management</i> . 47(1), 12-25. doi:org/10.1016/j.jpainsymman.2013.03.007
Land Databas	United Kingdom (UK) CINAHL
Syfte	Undersöka effekten av akupressur vid cytostatika relaterat illamående och kräkningar.
Metod: Design	Randomiserad kontrollerad samt metodologisk metod. Kvantitativ
Urval	500 deltagare från 14 cancerkliniker på allmänsjukhus och universitetssjukhus i UK som skulle genomgå sin första cytostatikabehandling valdes slumpmässigt ut och delades in i tre grupper. En grupp erhöll bilaterala vristband och ordinarie antiemetika, andra gruppen fick placebovristband och antiemetika och den tredje gruppen fick enbart ordinarie antiemetikabehandling.
Datainsamling	I det primära resultatet hade deltagarna fyllt i Rhodes Index skala dagligen under sju dagar efter cytostatikabehandling för att dokumentera nivån av illamående. I det sekundära resultatet inkluderades kräkningar och ångest med tillhörande mättnings skalor.
Dataanalys	Dataanalysen utfördes i enlighet med hjälp av Mann-Whitney U-test och Kruskal-Wallis test.
Bortfall	139 personer ca 28%
Slutsats	Studien visade ingen skillnad vad gällde illamående och kräkning hos de två grupperna som erhöll bilaterala vristband och antiemetika, däremot visades en skillnad gentemot gruppen som enbart fick anemetika med positivt resultat för grupperna som erhöll akupressur. Ingen rekommendation gjordes om användandet av vristband då studien anser att mer forskning behövs för att få ett evidensbaserat resultat.
Vetenskaplig kvalitet	89% Grad I

Artikel 9

Referens	Reza, H., Kian, N., Pouresmail, Z., Masood, K., Bagher, M, S, S & Cheraghi, M, A. (2009). The effect of acupressure on quality of sleep in Iranian elderly nursing home residents. <i>Elsevier16(2)</i> , 81–85 doi: 10.1016/j.ctcp.2009.07.003.
Land Databas	Iran CINAHL
Syfte	Syftet med studien var att undersöka effekterna av akupressur på en grupp av äldre med sömnstörningar.
Metod: Design	Randomiserad kontrollerad klinisk studie Kvantitativ
Urval	90 äldre personer med moderat till svåra sömnsvårigheter valdes randomiserat ut till antingen akupressur, kontrollgrupp eller placebogrupp.
Datainsamling	Frågeformulär med upplevd sömn under fyra veckor där höga poäng visade på dålig sömn och låga indikerade bra sömn. En sömnlogg som mätte sömnen dagligen och sömnkvalitén räknades ut och rangordnades som sedan skickades till specialister för analys.
Dataanalys	SPSS version 13 användes för att analysera data tillsammans med chi-square test samt t-test och ANOVA.
Bortfall	Inga
Slutsats	Mätningar gjordes på sömnkvalitet, sömnlåten, varaktighet av sömn, sömnstörning och vanlig sömneffektivitet. Resultatet visade att det var en signifikant skillnad mellan akupressurgruppen gentemot kontrollgruppen. Ingen skillnad mellan kontrollgrupp och placebogruppen uppmättes. Resultatet visade att akupressur förbättrade sömnen hos äldre med sömnproblem.
Vetenskaplig kvalitet	89% Grad I

Artikel 10

Referens	Suh, E. E. (2012) The Effects of P6 Acupressure and Nurse-Provided Counseling on Chemotherapy-Induced Nausea and Vomiting in Patients With Breast Cancer. <i>Oncology Nursing Forum</i> 39(1), E1-E9. doi: 10.1188/12.ONF.E1-E9
Land Databas	Sydkorea Cinahl
Syfte	Utvärdera effekten av akupressur på P6 punkten och sjuksköterskerådgivning vid cytostatika relaterat illamående och kräkning hos patienter med bröstcancer.
Metod: Design	Randomized controlled trial indelades i fyra försöksgrupper. En kontrollgrupp som fick placebo akupressur av punkt S13, tre experimentgrupper fördelades med, endast rådgivning, endast akupressur på P6-punkten och både rådgivning och akupressur på P6-punkten. Kvantitativ
Urval	120 kvinnor valdes ut som var i början av sin andra cytostatikabehandling och hade upplevt mer än milda nivåer av illamående och kräkningar vid deras första cytostatikabehandling. Inklusions kriterier: äldre är 20 år, diagnostiserade med bröstcancer grad I-III, nyligen opererat bort bröstet, planerad andra cytostatikabehandling.
Datainsamling	Frågeformulär med utgångsvärden och sjukdoms specifika uppgifter, alla erhöll informationshäfte, dagbok, daglig dokumentation om symtomnivån på illamående och kräkningarna i fem dagar, läkemedelsdokumentation.
Dataanalys	Utvärdering av skillnader inom de olika grupperna gjordes med hjälp av variations analys (ANOVA).
Bortfall	Saknas
Slutsats	Mätningarna visade en signifikant skillnad mellan grupperna under dag 2-5 vad gällde illamående och kräkning, där störst skillnad hittades mellan kontrollgruppen och akupressurgruppen. Akupressur av P6 punkten tillsammans med förebyggande sjuksköterskerådgivning visade sig ha störst effekt mot cytostatikarelaterat illamående och kräkning relaterat till patienter med bröstcancer.
Vetenskaplig kvalitet	85% Grad I

Artikel 11

Referens	Yang, M-H., Wu, S-C., Lin, J-G & Lin, L-C. (2007). The efficacy of acupressure for increasing agitated behavior in dementia: a pilot study. <i>Journal of Clinical Nursing</i> 16(2), 308-315. doi: 10:1111/j.1365-2702.2006.01428.x.
Land Databas	Taiwan CINAHL
Syfte	För att undersöka effekten av akupressur utifrån agiterade beteenden i samband med demens hos äldre.
Metod: Design	Denna pilotstudie utformades med försökspersoner som fick både akupressur och kontrollbehandlingen där varje försök tjänade som sin egen kontroll. Kvantitativ
Urval	Deltagarna valdes ut från ett vårdhem med inriktning på demens. 31 patienter deltog och kriterierna för deltagande var en diagnos av demens från läkare, poäng på 40 eller högre på agitationstest Cohen-Mansfield agitation inventory (CMAI), förväntades att befinna sig på vårdhemmet under minst 13 veckor samt ha hel hudkostym och inga infektioner.
Datainsamling	Under första veckan utvärderade ansvarig sjuksköterskan patienterna med hjälp av CMAI. Behandlingen med akupressur startade under den andra veckan två gånger om dagen under fyra veckor. Varpå en vecka utan behandling följde samt utvärdering enligt CMAI av ansvarig sjuksköterska. Kontroll behandlingen startade under vecka sju och pågick i fyra veckor. Under båda perioderna spelades beteenden in och analyserades.
Dataanalys	Enligt Cohen-Mansfield agitation inventory (CMAI) och analyserades enligt SSPS (Statistical package for the social sciences) för Windows verion 8.0. T-test användes för att se skillnaden mellan akupressur och kontrollperioden.
Bortfall	11 av de patienter som valdes ut föll bort på grund av sjukhusvistelse. 20 fullföljde studien.
Slutsats	Jämförelse gjordes med olika behandlingsformer i samma grupp. Resultatet visade en signifikant minskning av aggressivt uppförande under tiden som gruppen erhöll akupressur. Detta jämfördes med period då patienterna enbart fick besök och samtal som behandling, ingen minskning av agiterat beteende registrerades under perioden.
Vetenskaplig kvalitet	87 % Grad I

Artikel 12

Referens	Yue, S., Jiang, X & Wong, T. (2012). Effects of nurse-led acupressure programme for strokepatients in China. <i>Journal of Clinical Nursing</i> 22(7/8), 1182-1188. doi:10.1111/j.1365-2702.2012.04127.x.
Land Databas	Kina PubMed
Syfte	Undersökte effekten av akupressur program ledd av sjuksköterskor för återhämtning vid stroke.
Metod: Design	Randomiserad studie. Kvantitativ
Urval	I studien valdes 78 patienter ut och delades slumpmässigt in i två grupper. En grupp fick akupressur och rutinbehandling och den andra enbart rutinbehandling.
Datinsamling	Resultatet från patienternas dokumentation av The Fugl- Meyer och ADL skalan utvärderades och analyserades vid start, en månad efter och tre månader efter intervention sammanställdes av en tränad forsknings assistent.
Dataanalys	Insamlingen skedde med hjälp av SPSS 12.0 och baslinjedata analyserades och jämfördes med ANOVA eller chi-square test.
Bortfall	Av 78 patienter slutförde 69 stycken studien.
Slutsats	Resultatet visade att sjuksköterskeledd akupressurbehandling hade en signifikant förbättring i rehabiliteringen av motorik och daglig aktivitet hos patienter som haft stroke. Jämförelser gjordes mellan akupressurgruppen och den grupp som enbart fick rutinvård. Ytterligare forskning behövs för att veta exakt när i tiden som behandlingen ska sättas in för bästa resultat.
Vetenskaplig kvalitet	91 % Grad I

Christel Nilsson

Carin Juréen

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se